

T. C.
KURUCU MECLİS
TUTANAK DERGİSİ

Dokuzuncu Birleşim

10 . 3 . 1961 Cuma

İçindekiler

	Sayfa
1. — Geçen tutanak özeti	594
2. — Yoklama	594
3. — Demeç	594
1. — Devlet Başkanı ve Başbakan Orge- neral Gürsel Cemal'in, Kurucu Meclisin de- vam eden çalışmalarını hakkında takdir ifade eden ve memleket içi siyasi cereyanlar do- lavisiyle ihtilâlin mânasını açıklıyan de- meçleri	594:595
4. — Başkanlığın Genel Kurula sunuş- ları	595
1. — Milli Birlik Komitesi Üyesi Madan- oğlu Cemal ile Temsilciler Meclisi Üyesi Ka- lüstyan Hermine ve 15 arkadaşının, Kurucu Meclisin 22 Mart 1961 tarihine kadar tatil yapmasına karar verilmesi hakkında öner- gesi (4/4)	595:599

1. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

Birinci Oturum

Temsilciler Meclisi Üyesi Öymen Altan'ın, Kurucu Meclis teşkili hakkındaki Kanun ve içtüzüklere aykırı bulduğu bir uygulama ile ilgili usul hakkındaki demeci dinlenildi ve gereğinin Başkanlıkça yapılacağı bildirildi.

Sanayi Bakanlığı bütçesi ile, Petrol Dairesi Başkanlığı ve Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü 1961 yılı bütçe kanunu tasarıları kabul edildi. Birleşime ara verildi.

İkinci Oturum

Vakıflar Genel Müdürlüğü 1961 yılı bütçe kanun tasarıları kabul olundu.

1961 yılı Bütçe kanun tasarılarının görüşmeleri de bitirilerek kanun kabul edildi.

Birleşime son verildi.

Başkan
Orbay Kâzım

Kâtip
Çini Rifat

Kâtip
Özgüneş Mehmet

BİRİNCİ OTURUM

Açılma saati : 15

BAŞKAN — Orbay Kâzım

KÂTIPLER : Kitapçı Şahap, Özgür Selâhattin

BAŞKAN — Kurucu Meclisin 9 ncu Birleşimini açıyorum.

(Devlet Başkanı ve Başbakan Orgeneral Sa-

yın Gürsel Cemal üyelerin ve dinleyicilerin ayakta şiddetli ve sürekli alkışları arasında salona dâhil oldular ve locadaki yerlerini aldılar.)

2. — YOKLAMA

BAŞKAN — Yoklama yapılacaktır. Bugün alınacak yüksek kararımız için kanuna göre 2/3

çoğunluk olması zaruridir. Yoklamaya başlıyoruz. (Yoklama yapıldı)

3. — DEMEÇ

1. — *Devlet Başkanı ve Başbakan Orgeneral Gürsel Cemal'in, Kurucu Meclisin devam eden çalışmalarını hakkında takdir ifade eden ve memleket için siyasi cereyanlar dolayısıyla ihtilâlin mânasını açıklayan demeçleri*

BAŞKAN — Sayın Devlet Başkanı Cemal Gürsel'in konuşmalarını dinliyeceğiz.

DEVLET BAŞKANI VE BAŞBAKAN GÜRSEL CEMAL — Muhterem arkadaşlar, sizleri selâmlarım.

Hastalığım sırasında izhar buyurulan alâkadan ötürü cümlenize şükranlarımı sunarım. (Şiddetli ve sürekli alkışlar)

Yüksek Meclisin çalışmalarına iştirak edemedim; fakat yakinen dikkatle ve hayranlıkla takibettim. Bütçe müzakereleri, Anayasa ve Seçim kanunları üzerindeki çalışmalar her türlü takdirin üstünde bir vatanperverlik ve gayretle cereyan etmiştir. Hele Anayasa Komisyonunun bu uğurda muhterem bir arkadaşımızın aramızdan ayrılmasına müncer olan üstün ve feragatli çalışmaları her türlü takdire lâyiktir. Bütün Meclis üyelerine ve bilhassa Anayasa Komisyonuna teşekkürlerimi sunar vazife şehidi olarak aramızdan ayrılan muhterem arkadaşımızın mânavî huzurunda hürmetle eğilirim. (Şiddetli alkışlar)

Muhterem arkadaşlar,

İkinci Cumhuriyetin inşaatçısı olarak da sizleri ayrıca tebrik ederim. Yeni idarenizin esasını teşkil edecek ve yüce çalışmalarınızla kati şeklini alacak olan Anayasanın milletimize mutlu olmasını yürekten temenni ederim. Yalnız şunu ehemmiyetle ifade ve temenni etmeliyim ki, İkinci Cumhuriyet yalnız bir şekil değişikliğinden ibaret olmasın. (Şiddetli, sürekli alkışlar)

Çalışmalarımızın en mühim gâyesi Devletimize, idaremize, idare adamlarımıza ve milletimize yeni bir zihniyet ve anlam getirmesi olmalıdır. Artık Anayasanın vatandaşlara tanıdığı haklar ve hürriyetlere kimse el uzatmamalı ve bunu aklına bile getirmemelidir. Vatandaş korkusuz yaşamalı, istediği gibi gezmeli, düşündüğünü söylemeli ve yazmalıdır. Seçim hakkı teminat altında bulunmalı, ve seçim mutlak dürüst yapılmalıdır. Bu hususta vatandaşın hiçbir tereddüt ve şüphesi olmamalıdır.

Devlet kapıları bir ticaret ve kazanç yolu olmaktan mutlak surette çıkmalı, memleket vazifesi yeri ve şeref ocağı olmalıdır. (Bravo sesleri ve şiddetli alkışlar)

Muhterem arkadaşlarım.

Anayasa ne kadar mükemmel olursa olsun, nihayet bir kâğıt parçası ve muhtelif maddeleri ihtiva eden bir yazıdan ibarettir. Ona ruh

vermek, ona nur vermek ve bu temiz nur ışığı altında milletimizi kemale yükseltmek idarecilerin, partilerin ve topyekûn milletimizin vazifesidir. Politikacılar Anayasa gibi mukaddes bir eseri kendi ihtiraslarına feda etmeden ve milleti de her hususta yanlış yollara sapıtmaktan çekinmeli ve hattâ haya etmelidir. Demokrat Partiyi eski pervasız alışkanlığı içinde yeniden hortlatmaya çalışanlar vardır ve onlar eski Demokrat Partinin, Anayasa hususundaki temiz anlayışımızı kabul etmiye müsaidolmayan bedbaht unsurlardır. Bunlar ihtilâlin mânasını, hedefini hâlâ anlıyamamış zavallılardır ve birtakım gayri ahlâkî yollardan eski Demokrat Partili dürüst ve mâsum vatandaşlara kur yapmaktadırlar. Bunlar tehlikeli bir ateşle oynadıklarının farkında değildirler, fakat bunlar asla ve asla düşüncelerinde muvaffak olamayacaklardır. (Şiddetli alkışlar)

Aziz arkadaşlarım.

Haklarımıza ve hürriyetlerimize ne kadar bağlı olursak hürriyetler maskesine bürünerek millî birliği bozacak fitne ve fesat gayretlerine karşı da o kadar uyanık bulunmayı, icabında bu gibi bozgunculara karşı milletçe harekete geçmesini bilmeliyiz.

Bu mânevi olgunluk içinde milletimizin mesut yarınlara ulaşacağına inanıyor ve hepimizi saygı ile selâmlıyorum. (Ayakta şiddetli ve sürekli alkışlar)

4. BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

1. — Millî Birlik Komitesi Üyesi Madanoğlu Cemal ile Temsilciler Meclisi Üyesi Kalüstyan Hermine ve 15 arkadaşının, Kurucu Meclisin 22 Mart 1961 tarihine kadar tatil yapılmasına karar verilmesi hakkında önergesi (4/4)

BAŞKAN — Kurucu Meclisin gündeminin konuşulmasına başlıyoruz. Kurucu Meclisin gündemine esas olan madde Millî Birlik Komitesi ile Temsilciler Meclisi sayın üyelerinden mürekkep sayın arkadaşların imzaları ile ve 157 numaralı Kanunun 24 ncü maddesine dayanılarak toplantıların kısa bir süre için tatil edilmesi hususunun Kurucu Meclisin yüksek oyuna sunulmasını istiyen bir önerge Kurucu Meclis Başkanlığına verilmiştir.

Yüksek malumunuz olduğu üzere sırf çoğunluk bakımından fayda olur mülâhazasıyla arz ediyorum.

Madde şudur:

(Kurucu Meclis aralıksız çalışır. Ancak zaruret halinde, Millî Birlik Komitesi ile Temsilciler Meclisinin birleşik toplantısında, toplantıya katılacakların üçte iki çoğunluğu ile on günü aşmamak üzere tatil kararı verebilir.)

Şimdi verilmiş olan önergeyi yüksek ittilârlarımıza sunuyorum.

Kurucu Meclis Yüksek Başkanlığına

2 ayı aşan bir zamandanberi gerek Kurucu Meclis, gerek Temsilciler Meclisi olarak devamlı surette toplantılar yapmış bulunmaktayız.

Sayın üyelerden pek çoğunun bir taraftan Mart ayı içinde yerine getirmekle görevli buldukları işler, diğer taraftan Anayasa ve Seçim Kanun tasarılarının hazırlık bir halde görüşülmesine imkân verilmesini teminen 11 Mart 1961 den bayram günlerini de içine almak üzere 22 Mart 1961 tarihine kadar toplantılara tatil kararı verilmesi hususunun Yüksek Genel Kurula arzına delâlet buyurulmasını saygı ile arz ve teklif ederiz.

Millî Birlik Komitesinden :

Madanoğlu Cemal

Devlet Başkanı Kontenjanından :

Kalüstyân Hermine

Millî Birlik Komitesi Kontenjanından :

Aybar Raif

İller Temsilcilerinden :

Adalan Şevket

Öktem İbrahim

C. H. P. Temsilcilerinden :

Ödül Atıf

C. K. M. P. Temsilcilerinden :

Kök Enver

Barolar Temsilcilerinden :

Küley Muin

Basın Temsilcilerinden :

Ekşi Oktay

Taşman Derviş Sami

Eski Muh. Birliği Temsilcilerinden :

Boransü Etem

Esnaf Teşkilâtı Temsilcilerinden :

Tez Hasan

Gençlik Temsilcisi :

İşçi Sendikaları Temsilcilerinden :

Odalar Temsilcilerinden :

Köksal Feyyaz

Öğretmen Teş. Temsilcilerinden :

Tardü Reşat

Tarım Teşk. Temsilcilerinden :

Doğukan Suphi

Üniversite Temsilcilerinden :

Fırat Fehim

Yargı Organları Temsilcilerinden :

Perk Hayrettin Şakir

BAŞKAN — Okunan tahrir aleyhinde konuşacak olan arkadaş varsa söz vereceğim.

İNAN İSMAIL — Muhterem arkadaşlarım,

Meclisin tatile girmesi için verilen önergeyi dinledik. Burada tesbit edilen gün itibariyle her ne kadar bayram da dâhil deniliyorsa da, mahiyeti itibariyle 10 günün içinde kalması lâzımgelen teklif 11 günü ihtiva etmektedir. Kurucu Meclisin vazifelerini gösteren Kanunun 24 neü maddesi ve mütaakip maddelerinde şu sarahate bilhassa dikkat edilmiştir. Kurucu Meclis haftanın dört gününü Anayasa ve Seçim kanunlarının müzakeresine tahsis edecektir. Kurucu Meclis için bizim anladığımız mânada kanunî tatil faslından sayılan günlerin dahi istimali caiz değildir.

157 sayılı Kanunun bu istikamete sevk ettiği hükümlere de teklif uymamaktadır. Kaldı ki Kurucu Meclis İçtüzüğü'nün 3 neü maddesindeki şu sarahate dikkat etmek lâzımdır: «Kurucu Meclis birleşik toplantılarının günü, saati ve gündemi, Millî Birlik Komitesinin Birleşik toplantılar için seçeceği başkan ile Temsilciler Meclisi Başkan tarafından tesbit ve toplantı zamanından en az 24 saat önce ilân olunur.»

Durum bu vaziyette iken biz gündemi ancak bir iki saat evvel almış bulunuyoruz. Bu kararın Nizamname hükümlerine göre reye konması dahi mümkün değildir. İki ayı mütecevaz çalışmalarımızın verimliliği hakkında söylenecek söz yoktur. Ama iki ay içinde sıkışan çalışmalar bilhassa Seçim Kanunu ve Anayasa komisyonlarının iki aydan evvel işlerini bitireceği ihtimalleri dahi tahminlerimize uymamıştır. Vazifelerin zamanında yapmış olmalarına rağmen görüldüğü ki, tahminler tutmuyor. Binaenaleyh, tahminleri aşan bu çalışma içinde önümüzdeki zaman zarfında 190 maddelik Seçim Kanununun bir kısmını, 154 maddelik Anayasa tasarısının görüşülmesi gibi fevkalâde mühim müzakereleri ve çalışmaları gerektiren zaruretler bu derece geniş bir tatil vermeye müsait değildir. (Alkışlar)

BAŞKAN — Başka söz isteyen arkadaş var mı? Sayın Soysal Emin.

SOYSAL EMİN — Muhterem arkadaşlarım, memleketin içinde bulunduğu şartlar ve elimizde bulunan ve üzerine eğildiğimiz konular o kadar ehemmiyetlidir ki, gece gündüz çalışmak mecburiyetindeyiz. Bayram tatilinden başka hiç tatil yapılmamasını bilhassa ben şahsen istiyorum. Zamanımız dardır. Seçim Kanunu

gibi bir kanunun daha temel prensiplerinin 3 - 4 ncü maddesindeyiz. Temel prensipler Seçim Kanunu, Anayasa ve diğer kanunların müzakeresi mevzuubahs olduğuna göre önümüzde Mart, Nisan ve Mayıs ayları vardır. Bu ayları da böylece ortasından kesip parçalarsak zamanımız yetişmez. Bu sebeple önergeyi veren muhterem arkadaşlardan istirahatım, lütfen beni bağışlasınlar, kendilerinden rica ediyorum, lütfen bu önergeyi geri alsınlar, mesaimize devam edelim. Milletimize karşı huzuru kalble çalışalım ve vazifeyi yapmanın viedan huzuru içerisinde günlerinizi geçirelim. Mâruzatım bu kadar. Geçmişteki misalleri tekrarlı olarak her hangi bir şey söyleyecek değilim. Yalnız ikide birde tatile girmeye alışmışız. (Alkışlar.)

BAŞKAN — Sungur Celâl.

SUNGUR CELÂL — Muhterem arkadaşlar, ben takririn lehinde konuşacağım.

Arkadaşlar, bütçe çalışması başladığı zaman gerek encümen arkadaşlarımız, gerek encümenin dışında biz Kurucu Meclisin üyeleri günde vasati 18 saat çalıştık. Bütçe Heyeti Umumiyyeye intikal ettiği zaman günlük çalışma zamanımız aşağı yukarı aynı zamana müsavidir. İki üç gündür Seçim Kanunu üzerindeki mesaimize de aşağı yukarı günde 10 saat zaman ayırarak çalışmaktayız. Bu Mecliste bizlerle beraber vazife gören bir çok insan vardır. Onlar Meclis dağılmadan bir yere gidemiyen insanlardır. Bilhassa stonograf arkadaşlarımız aylardanberi, belki günlere uykusuz kalarak, fâsılasızca vazifelerine feragatle devam etmektedirler, keza kanunlar müdürlüğü ve Diğer büroların da aynı perişan ve ağır çalışmanın yükü altındadırlar.

Bizim verilen önergede belirtilen tatil Kurucu Meclis İhtüzüğü âmir hükümlerine tamamen uygundur. Zannedildiği gibi 10 günden fazla tatil yapılmamaktadır. Bu on günlük tatil içerisinde Anayasa ve Seçim kanunlarının müzakerelerinin de hazırlanabilmek imkânı da bulunmuş olacaktır. Bugün tatile girecek olursak bayram da dâhil olmak üzere 10 günün içinde bir tatildir. Bunu da bir hekim olarak normal karşılıyorum. Çünkü insan ihtiyacı olan muayyen istirahati yaptıktan sonra yeni enerji ile daha sıkı bir çalışmaya girer. Bendenizin

istirhamım takririn geri alınmaması ve takririn lehinde olarak oylarımızın kullanılmasıdır.

Hürmetlerimle. (Alkışlar)

BAŞKAN — Çağa Esat.

ÇAĞA ESAT — Yüksek Meclisin dikkat nazarlarımı 24 ncü maddenin metni üzerine celbetmek isterim. Kurucu Meclis aralıksız çalışır, ancak zaruret halinde Millî Birlik Komitesi ile Temsilciler Meclisinin birleşik toplantısında toplantıya katılacakların üçte iki çoğunluğu ile, on günü aşmamak üzere, tatil kararı verebilir. Tatil kararının verilebilmesi Anayasa hükmü ile bir zaruret haline bağlanmıştır. Halbuki bu takrir vereni arkadaşlarımız takrirlerinde zaruret halinin ne olduğunu izah etmemişlerdir. Bu sebeple kendileri kürsüye gelip zaruret halinin ne olduğunu izah eder ve Yüksek Meclisi ikna ederlerse çok memnun olurum.

Mâruzatım bundan ibarettir.

CENGİZ HIZIR — Muhterem arkadaşlar, Kurucu Meclisin vazifeye başladığı bugüne kadar ki, faaliyeti hepimizin malûmudur. Ne kadar hummalı çalıştığımızı iddia edersek edelim henüz dâvetimizin sebebini teşkil eden iki ana kanundan birisinin görüşülmesine yeni başlamış bulunuyoruz. Bu kanunların görüşülmesi sırasında müşahade edilen açık bir vakıa vardır ki, maddeler konuşulurken dahi tahammülsüzlük gösterilmekte ve müzakerenin kifayeti hakkında takrir verilmektedir. Meselelerin burada enine boyuna konuşulup tartışılmadan ve arzu edilen hükümlerin kanunlarda yer alabilmesini temin için arkadaşlarımızın bir konuşma zamanına çok ihtiyaçları vardır. Bizler buraya 157 sayılı Kanunun âmir hükümlerini okuyarak ve bilerek geldik. İçimizde memur bulunması veya başka arkadaşların malî yılın başına taallük eden ay içinde olmamız itibariyle buradan ayrılmalarını gerektiren ciddi sebebolmadığına kaaniim. Yüksek Heyetinizin bu teklifi kabulü halinde herhalde efkârı umumiye indinde de durumumuzun iyi olacağını zannetmiyorum. Hedef malûm olduğuna göre bendeniz de bu önergeyi sunmuş olan çok muhterem arkadaşlarımızın geri almalarını kendilerinden saygı ile istirham ediyorum.

Mâruzatım bundan ibarettir. (Alkışlar)

BAŞKAN — Öztürk Seyfi.

ÖZTÜRK SEYFİ — Pek muhterem arkadaşlarım, benden evvel konuşan hatip arkadaşım nok-

taî nazarına iltihak edemiyecëğimi peşinen arz etmek isterim. Yüksek Meclisin hangi şartlar içinde nasıl vazife gördüğünü burada yalnız sizlerce değil bütün Türk efkârı unumiyesince bilinmektedir. Şurasını açıkça ifade edebilirim ki, Meclisin çalışmaları yalnız heyeti unumiye halindeki çalışmalara maksur değildir. Komisyonlarda vazife gören arkadaşlar gibi Meclisin tekmil mensuplarının da feragatle yaptığı çalışmalar gece saat 1 lere kadar devam etmektedir. Hemen ifade edeyim ki, bu çalışma için büyük bir gayret ve ceht sarf edilmiştir. Arkadaşlarım ifadeleri ile sanki bu tatille bir dinlenme havası getiriliyormuş gibi bir hava yaratılmak istendi. Bu, asla varidolamaz arkadaşlar. Bu Kurucu Meclis her türlü fedakârlığı kendine şiar edinmiş bir topluluktur. Onun için dinlenmek diye bir mevzu yoktur ki, tatil bu dinlenme sebebiyle işlenmiş olsun. Bu Meclis önüne gelen iki mühim dâvaya Seçim ve Anayasa kanunlarına daha iyi nüfuz edebilmek, onu etrafı ile tetkik edebilmek için bir fâsılaya ihtiyacı vardır. Önümüzdeki İkinci Cumhuriyetin mimarı olacak Yüksek Meclisin bu vazifesini lâyıkıyla ifa edebilmesi için asgari mânâda bir etüt zamanına ihtiyacı vardır. Bu bir realitedir.

Bu, Esat Çağa arkadaşımızın kanundan alarak mevzu bahis ettiği zaruretini de ta kendisidir. (Alkışlar)

Segim Kanununun müzakeresi sırasında, biliyorsunuz, bâzı maddeleri bir, bir buçuk gün müzakere ettik. Hatip arkadaşlarımız fikir bakımından o kadar bâriz noktalara temas ettiler ki bendeniz bu noksan hususları burada yorgun çıkan arkadaşlarımızın durumuna attettim. Yarın Anayasa da aynı şekilde gelecektir. Kanunu bu hava içinde ve yorgun bir kafa ile çıkartırsak belki hatalar olacak, iyi verim elde edilmeyecektir. Bir şahsı yapamıyacağı işlere sürüklemiyelim. Bu tasarımı okumak için dahi zamana ihtiyaç vardır. Evvelâ okuyup, üzerine dikkatle eğilmek ve bir çok noktalara ve düşünelere temas etmek ve mücehhez olarak kürsüye çıkmak herhalde isabetli bir iş olur kanaatindeyim. Bunun için reyimi müspet olarak kullanmak istiyorum. Bu bakımdan arkadaşlarımız buna başka bir mânâ izafe etmemelidirler. Zaten üç gün bayram tatili, iki günü de Cumartesi ile Pazar beş günü böyle geçiyor demektir. Geriye beş gün kalıyor.

Her şeyden evvel şunu söyleyim ki, şuurlu bir çalışmaya sahip insanlarız. Bu sebeple bunu bir tatil değil, bir izin olarak telâkki ediyorum. Bu sebeple de oyumu müspet vereceğim. (Alkışlar)

BAŞKAN — Aksoy Muammer.

AKSOY MUAMMER — Muhterem arkadaşlarım, meselenin birkaç cephesi vardır. Ben işin en mühim olan cephesi üzerinde durmak istiyorum. Gerçi şekli olan taraftır bu, fakat Anayasa meselelerinde hassas olan bir Meclisin buna muhakkak dikkat etmesi gerektiği kanaatindeyim. Hattâ bir Anayasa hükmü olan 24 ncü maddenin ruhuna da, lâfzına da uygun hareket etmesi gerekir. 157 sayılı Kanun Anayasa hükmündedir ve bu 10 günden fazla tatil edilmeyeceği hükmünü koyuyor ve bu 10 gün içerisinde diğer tatil ve bayram günlerini de dâhil etmekte ve bunları ayrı olarak ele almaktadır. Şimdi, Kurucu Meclis bu Anayasa hükmünü nazarı dikkate alır ve tatil müddetini de ona göre ayarlarsa o zaman mesele anlaşılır ki araya girecek tatil 10 günden fazla olamaz. Bu şekilde tefsir edilmektedir. Böyle olduğu takdirde de ayın 21 inde muhakkak dönmemiz lâzımdır. Bir günün ehemmiyeti yoktur ama Anayasayı reddedip etmemenin çok ehemmiyeti vardır.

Diğer taraftan yeni bir Anayasa hükmünden ve zarurettinden bahsedilmektedir. Bunu ciddi olarak nazarı itibara almak gerekir. Yoksa bir zaruret ileri sürerken bunu (tetkikata vakit bırakılması) şeklinde izaha belki de imkân yoktur kanaatindeyim. Yorulduk, burada çok çalıştığımızı belirten arkadaşlarımızın fikirlerine iştirak ederim. Komisyonlarda olanlar da olmayanlar da yorulmuşlardır. Efkarı unumiye burada yalnız izin alma safahatını görmüştür ama çalışmalarımız daha ziyade komisyonlardadır. Bu bakımdan yorulduğumuz muhakkak olmakla beraber bilhasşa öğleden evvel cereyan eden bir hâdise muvacehesinde bizlerin uzun bir süre izne giremeyeceği kanaati bendenizde uyandı. Bu hususu bir arkadaş da ifade ettiler, ben de tekrar ifade etmek isterim. Anayasamın en mühim bir meselesi olan seçmenlik ehliyeti meselesi görüşülürken bâzı hatiplerin konuşmaları nazarı dikkate alınarak yeterlik önergesi verildi. Niçin verildi? Mesele unumiyetle tebellür etti diye. («Bununla ne alâkası var?» sesleri) Bir taraftan mühim me-

seleler için konuşmaya vakit yokken, her mevzuun arkasından yeterlik önergesi verilirken bir de verilen şöyle bir önerge ile 10 günlük bir tatile gidilmek istenmesi bana biraz fazla görünmektedir. Bir bayram tatili normal olarak vardır. Ancak bayramın ertesi gününü dahi beklemeden çalışmaya başlanır. Meclisin bayram tatilinde bile çalışması icabeder.

Seçim Kanununa başlandı, Anayasanın da bugünlerde görüşülmesine başlanacak. Haftada 4 gün toplanıyor, üç gün tatil yapılıyor. Tetkik edilecekse, bu aradaki tatil günlerinde tetkik yapılabilir. Ayrıca bir tatile gitmeye lüzum yoktur. Eğer bir tatil yapılacaksa, bunun çok kısa olması, katı olarak 10 günü geçmemesi icabeder. Bu suretle Anayasanın hükmü de ihlâl edilmemiş olur, bunu istirham ediyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN — Sayın Avni Yurdabayrak.

YURDABAYRAK AVNİ — Çok muhterem arkadaşlarım, bendeniz tatilin lehinde konuşacağım. Aranızda bulunan bir arkadaşınız sıfatıyla diyebilirim ki, şu iki ay içerisinde yaptığımız çalışma ile bundan önceki 10 yıllık Parlâmento çalışmasının en az 5 - 6 senesine tekabül edecek bir faaliyet gösterdik. Bu itibarla bunun esbabı mucibesinden bahseden arkadaşımıza hatırlatırım ki, esbabı mucibe dediği şey bir kıymet hükmüdür şeyniyet hükmü değildir. Bir arkadaşına göre bunun esbabı mucibesini vardır, bir diğer arkadaşına göre olmayabilir. Fakat bir hakikattir ki arkadaşlar, hepimiz çok yoruldu. Bunun neticelerini fiiliyatta da görüyoruz. Yarım saat sonra toplanıyoruz bâzan Dün ve bu sabahki toplantılarda arkadaşların yorgunlukları kendini gösterdi. Bizim, hep biliyorsunuz, iki mühim vazifemiz var. Birisine henüz yeni başlamış bulunuyoruz, Diğeri, yani Anayasa ise daha duruyor. Hakikaten okumak lâzım. Okunmadan, tetkik edilmeden gelindiğinde tekrarlar oluyor, boşuna zaman geçiyor.

Elimizdeki Anayasa «Seçim Kanunu ve Anayasa geldiği zaman Meclis en az haftada dört gün çalışır» diyor. Demek ki, en az dört gün çalışmamız şarttır. Gerekirse müddeti beşe, altıya çıkarmak suretiyle bu kanunları bir an önce tetkik etmek lâzımdır. Tetkiksiz buraya

geldiğimiz için dün bir madde üzerinde 4 - 5 saat meşgul olduk. Hattâ komisyon yorgunlukla 1 ne maddeyi 2 ne, 2 maddeyi de 1 ne madde diye getirmiştir.

Hakikaten tatile ihtiyaç vardır ve bu tatil 10 gün de değildir. Esas tatil Pazartesi başlıyor ki, bu durumda hepsi 9 gündür. Bayramı da hariç tutarsak 5 gündür.

Bunun üzerinde fazla konuşmaya lüzum yok. Takdir Yüksek Heyetinizindir. Hükmü siz vereceğinize göre ihtiyaç olup olmadığı da kendiliğinden meydana çıkacaktır.

Hürmetlerimle (Alkışlar)

BAŞKAN — Efendim, konuşmaların yeterliği hakkında bir takrir var, okuyoruz.

Yüksek Başkanlığa

Görüşülen mevzu aydınlanmıştır. Kifayet teklifinin reye arzını istirham ederim.

Akyüz Kerim

BAŞKAN — Takriri oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir efendim.

Şimdi, bir de esas önergeye aykırı bir teklif var, okuyoruz efendim.

Yüksek Başkanlığa

Arz ettiğim sebepler dolayısıyla 16 Mart 1961 Perşembe günü saat 16 dan itibaren 21 Mart 1961 Salı günü saat 15 e kadar tatil kararı verilmesini teklif ederiz.

Hikmet Kümbetlioğlu. C. R. Eyüboğlu
İsmail İnan

BAŞKAN — Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir efendim.

Müzakere mevzuu olan asıl önergeyi yüksek oylarınıza sunuyorum; kabul edenler... Etmeyenler... Üçte ikiden fazla çoğunlukla kabul edilmiştir efendim.

Gündemde görüşülecek başka madde olmadığından, Kurucu Meclisin bu birleşimini kapatıyorum.

Yüksek kararınıza göre, Temsilciler Meclisi gündemindeki kanunu görüşmek üzere 22 Mart Çarşamba günü saat 10 da toplanacaktır.

Kapanma saati : 16,50

